

Tárgytematika / Course Description

Transzfúziológia

ESLB_EGTM092

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Gartnerné dr. Vörös Katalin

Félév / Semester: 2022/23/2

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 12/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A biztonságos transzfúzióhoz szükséges alapvető elméleti és gyakorlati ismeretek elsajátítása.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

1. konzultációs hét:

A transzfúzió fogalma, célja, a transzfúzióhoz kapcsolódó felelőségek. A transzfúzió immunhematológiai alapjai.

A vércsoportok általános jellemzői, jelentőségük. ABO vércsoportrendszer.

Az Rh vércsoportrendszer. Klinikailag jelentős vércsoportrendszerek.

Az előadás célja: A transzfúzió lényegének, a hozzákapcsolódó felelőségeknek és kompetenciáknak az össze-foglalása. Megismertet a vér legfontosabb feladataival és alkotórészeivel, a transzfúzió fogalmával, történetével, céljával, jogi vonatkozásaival, a transzfúzióhoz kapcsolódó immunválasz elemeivel, sajátosságaival, az antigén-antitest reakciók laboratóriumi kimutatásának lehetőségeivel. Bemutatja a klinikailag jelentős vércsoport rendszereket, szerepüket.

Az előadás követelményei: Képesse tesz a transzfúzió kapcsán viselt felelősségi szint megállapítására, az agglutinációs reakciókat befolyásoló tényezők megismerésére, a reakciók értékelésére. Az ABO, Rh és a klinikailag jelentős egyéb vércsoportrendszerek megismertetésével képesse tesz fenti vércsoport antitestek nyomonkövetésére a betegek/terhesek dokumentációjában, transzfúziós szövődmény és/vagy magzati/újszülöttkori hemolitikus megbetegedés felismerésére. Képesse tesz a betegágy melletti ABO és Rh vércsoport meghatározás helyes kivitelezésére, értékelésére.

2. konzultációs hét:

Kompatibilitási vizsgálatok, keresztpróba. A laboratóriumi módszerek értékelése, az eredmények interpretálása.

Labilis és stabil vércéztípusok (előállítás, jellemző paraméterek, indikáció).

Minőségbiztosítás a preparatív transfuziológiában.

Az előadás célja: A transfúzió biztonságát befolyásoló vércsoport szerológiai megfelelés (kompatibilitás) értelmezése, a kompatibilitási vizsgálatok összefoglalása. A vércéztípusok előállításának megismerése, az alap és különleges vércéztípusok valamint főbb indikációs területeik jellemzése. A vér tárolására és szállítására, a vércéztípusok makroszkópos ellenőrzésére vonatkozó ismeretek összefoglalása.

Az előadás követelményei: A vércsoport szerológiai kompatibilitás fogalmának, szintjeinek, a kompatibilitási vizsgálatok egyes elemeinek ismerete. Képesé tesz a kompatibilitási vizsgálatokhoz szükséges szabályos vérmintavételre, a kompatibilitási vizsgálat igénylésére, a kompatibilitás érvényességének megítélésére, a vércsoport szerológiai vizsgálatok eredményeinek értelmezésére. Megismerteti a különböző technikákkal történő vércéztípus előállítással, a labilis és stabil vércéztípusokkal és azok adásának javallataival. Képesé tesz a készítmények útjának nyomkövetésére, a szállítás, tárolás megszervezésére, azok helyességének ellenőrzésére, a vércéztípusok makroszkópos vizsgálatára.

3. konzultációs hét:

A transfúzióval kapcsolatos teendők (előkészítés, kivitelezés, adminisztráció).

Különleges transfúziók (autotranszfúzió, masszív transfúzió, sejtmentő készülékek alkalmazása).

Immunhematológiai terhesgondozás, UHB, a transfúzió neonatológiai vonatkozásai.

Nemkívánt transfúziós utóhatások és kezelésük, jelentési rendszer.

Az előadás célja: A transfúzióhoz közvetlenül kapcsolódó tevékenységsorozat összefoglalása, a transfúzió különböző formáinak megismertetése, az UHB ismertetése, következményei, kezelése és megelőzése. A transfúzió nemkívánt utóhatásainak ismertetése, megelőzés, kezelés, jelentési rend Magyarországon és külföldön.

Az előadás követelményei: A transfúziós folyamat általános és konkrét gyakorlati szabályainak ismerete. Képesé tesz a transfúzió előkészítésére, a transfúzió elvégzésére, valamint a transfúzió utáni feladatok ellátására. Alapvető ismeretek elsajátítása az UHB terén, különös tekintettel a terhesgondozásra. A transfúzióhoz köthető súlyos káros esemény, súlyos szövődmény megismertetésén keresztül a megelőzés eszközeinek, a hemovigilanciának az ismerete.

4. konzultációs hét:

Transzfúzióval átvihető fertőzések és megelőzésük, a vércéztípus kivizsgálás algoritmusai.

A véradás kritériumai, teljesvér-adás, donorszervezés, irányított véradás.

A hemosztázis zavarai, transfúziós vonatkozások.

Betegbiztonság a klinikai transfuziológiában, hemovigilancia.

A vérellátás magyarországi szervezete (OVSz), kórházi transfúziós osztályok, részlegek, depok és működésük.

Az előadás célja: Ismertetni a transfúzióval átvihető leggyakoribb kórképeket, a fertőző ágensek kimutatását, az átvitel megelőzését. A vérellátók feladatainak bemutatása, a vér funkciói, a véradás folyamata, donoralkalmasság, donortoborzás. A hemosztázis elemeinek, a véralvadási kaszkádnak a bemutatása a különböző kórállapotokkal összefüggésben. A korszerű hemoterápia kritériumainak ismertetése, a betegbiztonság fogalma, a transfúziós tevékenység szabályozása, lehetőségek a nemkívánt események elkerülésére. A vérellátás magyarországi szervezetének, a térítésmentes, önkéntes véradás történetének bemutatása. A klinikai transfuziológia korszerű értelmezése.

Az előadás követelményei: A transfúzióval átvihető fertőzések, az OVSz-ben jelenleg alkalmazott szűrőtesztek ismerete. Az OVSz struktúrájának, a véradás társadalmi jelentőségének ismerete. A vérzékenységi állapotok szűrőtesztjeinek a trombocita rendszer betegségeinek és a koagulopátiáknak az alapvető ismerete. A hemofiliások ellátásának, gondozásának, Magyarországi rendszerének ismerete. A vérkészítmények biztonságának alappillérei, a vérbiztonság feltételeinek és a szabályozásának ismerete. A hazai transfuziológiai ellátás négy szintjének, az intézetek feladatainak, a vérellátásban meghatározó szerepet játszó rendeleteknek továbbá a Transzfúziós Bizottság szerepének ismerete.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

A félév végén írásbeli vizsga.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Kötelező irodalom:

1, Transzfuziológia ESzTI Továbbképzési füzetek 20. Szerző: Nemes Nagy Zsuzsanna

Kiadó: ÁEEK 2010.

2, Transzfúziós Szabályzat OVSz, Budapest, 2016.

OVSz módszertani levél, a 2008. évi 2. kiadás változatlan utánnomása 2014-ben aktualizált

formanyomtatványokkal.

Ajánlott irodalom:

1, Preparatív és klinikai transfuziológia 2. javított kiadás Szerk.: Vezendi Klára 2005.

2, Az ápolástudomány tankönyve Szerk.: Oláh András Medicina Könyvkiadó Zrt. Budapest, 2012.

A transfuziológia alapjai (Dr. Oláh András, Gál Nikolett, Fehér Rózsa, Zborovján Ferencné, Sziládiné Fusz Katalin)

487-509. oldal

3, Transzfúzió 2. átdolgozott kiadás Szerk.: Vezendi Klára Medicina Kiadó 2019.